

BAREM DE CORECTARE PENTRU TS4 / I-B

Subiectul 1

Abordarea subiectului, fără reproducerea enunțului 1p

Formularea problemei de extrem condiționat:

$$\min \left\{ \sqrt{(x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2} \mid (x,y,z) \in \mathbb{R}^3, 2x-3y-4z=25 \right\} \quad (1) \quad \dots 2p$$

Problema mai ușor de tratat, cu aceleași puncte de extrem:

$$\min \left\{ (x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 \mid (x,y,z) \in \mathbb{R}^3, 2x-3y-4z=25 \right\} \quad (2) \quad \dots 1p$$

Necesitatea utilizării unui singur multiplicator Lagrange (λ) (3) 1p

Lagrangianul în cauză: $f(x,y,z) = (x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2$, $g(x,y,z) = 2x-3y-4z-25 \Rightarrow$

$$\begin{aligned} \Rightarrow L(x,y,z;\lambda) &= f(x,y,z) + \lambda g(x,y,z) = \\ &= (x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 + \lambda(2x-3y-4z-25), \quad \forall (x,y,z) \in \mathbb{R}^3, \lambda \in \mathbb{R}. \quad (4) \quad \dots 2p \end{aligned}$$

(4) \Rightarrow Problema de extrem necondiționat corespunzătoare problemei (2):

$$\min \left\{ L(x,y,z;\lambda) \mid (x,y,z;\lambda) \in \mathbb{R}^4 \right\} \quad (5) \quad \dots 1p$$

Sistemul punctelor critice pentru (5):

$$\begin{cases} \frac{\partial L}{\partial x}(x,y,z;\lambda) = 2(x-3) + 2\lambda = 0 \\ \frac{\partial L}{\partial y}(x,y,z;\lambda) = 2(y-2) - 3\lambda = 0 \\ \frac{\partial L}{\partial z}(x,y,z;\lambda) = 2(z-1) - 4\lambda = 0 \\ \frac{\partial L}{\partial \lambda}(x,y,z;\lambda) = 2x-3y-4z-25 = 0, (x,y,z;\lambda) \in \mathbb{R}^4 \end{cases} \quad (6) \quad \dots 1p$$

Soluția sistemului (6): $x_0 = 5, y_0 = -1, z_0 = -3, \lambda_0 = -2$ (7) 2p

$$L_0(x,y,z) = L(x,y,z;\lambda_0) = (x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 - 2(2x-3y-4z-25), \quad \forall (x,y,z) \in \mathbb{R}^3 \quad (8) \quad \dots 1p$$

$$\begin{aligned} (8) \Rightarrow d^2_{L_0}(x_0,y_0,z_0) &= \langle H_{L_0}(x_0,y_0,z_0) \begin{pmatrix} dx \\ dy \\ dz \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} dx \\ dy \\ dz \end{pmatrix} \rangle = \langle \text{diag}(2, 2, 2) \begin{pmatrix} dx \\ dy \\ dz \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} dx \\ dy \\ dz \end{pmatrix} \rangle = \\ &= 2[dx^2 + dy^2 + dz^2] \quad (9) \quad \dots 3p \end{aligned}$$

$$g(x,y,z) = 0 \Rightarrow dg(x,y,z)_0 = 0 \Rightarrow dx = \frac{3}{2}dy + 2dz \quad (10) \quad \dots 1p$$

$$(9) + (10) \Rightarrow \sqrt{L_0(x_0, y_0, z_0)} = 2 \left[\frac{13}{4} (dy)^2 + 6 dy dz + 5 (dz)^2 \right] = 2 \left[3 (dy + dz)^2 + \frac{1}{4} (dy)^2 + 2 (dz)^2 \right] \quad (11) \quad 1p$$

$$(11) \Rightarrow (x_0, y_0, z_0) = (5, -1, -3) = \text{punct de minim pentru problema (2)} \quad (12) \quad 1p$$

$$(12) + (1) + (2) \Rightarrow (5, -1, -3) = \text{punct de minim pentru problema (1)} \quad (13) \quad 1p$$

(13) \Rightarrow Concluzia: $(5, -1, -3)$ este punctul care, aparținând planului de ecuație $2x - 3y - 4z = 25$, este cel mai apropiat de punctul $(3, 2, 4)$, în raport cu distanța euclidiană variabilă. $\dots 1p$

Total: 20 de puncte

Subiectul 2

Abordarea subiectului, fără reproducerea enunțului $\dots 1p$

$$e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} x^n, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad (1) \quad 1p$$

$$(1) \Rightarrow \frac{e^x - 1}{x} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} x^{n-1} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+1)!} x^n, \quad x \neq 0 \quad (2) \quad 2p$$

$$\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n)!} x^{2n}, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad (3) \quad 1p$$

$$(3) \Rightarrow \frac{\cos x - 1}{x^2} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n)!} x^{2n-2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+2)!} x^{2n}, \quad \forall x \in \mathbb{R}^* \quad (4) \quad 2p$$

$$\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n+1)!} x^{2n+1}, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad (5) \quad 1p$$

$$(5) \Rightarrow \frac{\sin x - x}{x^3} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n+1)!} x^{2n-2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+3)!} x^{2n}, \quad \forall x \in \mathbb{R}^* \quad (6) \quad 2p$$

$$(2) + (4) + (6) \Rightarrow f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+1)!} x^n - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+2)!} x^{2n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+3)!} x^{2n}, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad (7) \quad 2p$$

$$(7) \Rightarrow f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{(2n+1)!} - \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+2)!} + \frac{(-1)^{n+1}}{(2n+3)!} \right) x^{2n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+2)!} x^{2n+1}, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad (8) \quad 2p$$

Formula (seria) lui Maclaurin $\Rightarrow f(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{f^{(k)}(0)}{k!} x^k, \forall x \in V \in V(0) \dots (9) \quad 4p$

(8) + (9) $\xrightarrow[n=1008]{(k=2017)}$ $\frac{f^{(2017)}(0)}{(2017)!} = \frac{1}{(2018)!} \dots (10) \quad 3p$

(10) \Rightarrow Concluzia: $f^{(2017)}(0) = \frac{1}{2018} \dots 1p$

Total: 20 de puncte

Subiectul 3

Abordarea subiectului în cunoștință de cauză $\dots 1p$

$\int_0^{\infty} e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} dx$: integrală improprie (de specie I-a), cu parametru $(t \in \mathbb{R}_+^*) \dots (1) \quad 1p$

$\exists \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} \left(e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} \right) = 0 \Rightarrow$ integrala nu este si improprie de specie a II-a $\dots (2) \quad 1p$

$\exists \lim_{x \rightarrow \infty} \left(e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} \right) = 0 \Rightarrow$ criteriul necesar de convergență indefinit $\dots 1p$

Aplicarea criteriului în β : $\Rightarrow \exists \beta > 1$ (de exemplu, $\beta = 2$),
astfel încât $\exists \lim_{x \rightarrow \infty} \left(x^{\beta} e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} \right) = 0 \Rightarrow$ integrala
vizată este convergentă $\dots (3) \quad 2p$

(1) + (2) + (3) $\Rightarrow \exists F(t) = \int_0^{\infty} e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} dx, \forall t \in (0, +\infty) = \mathbb{R}_+^* \dots (4) \quad 1p$

$f(t, x) = e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} \Rightarrow f =$ funcție continuă în raport cu $x \in (0, b], \forall b \in \mathbb{R}_+^*,$
 $\forall t \in \mathbb{R}_+^*$ (uniform în raport cu t) $\dots (5) \quad 1p$

(4) + (5) $\Rightarrow F(t) = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} dx, \forall t \in \mathbb{R}_+^* \dots (6) \quad 1p$

$\exists \frac{d}{dt} \left(\int_0^b e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} dx \right) = \int_0^b e^{-tx} (1 - \cos x) dx, \forall t \in \mathbb{R}_+^*, b \in \mathbb{R}_+^* \dots (7) \quad 1p$

$\int_0^b e^{-tx} (1 - \cos x) dx = \frac{1}{t(t^2 + 1)} - \frac{e^{-tb} \sin b}{t^2 + 1} - \frac{e^{-tb} \cos b}{t(t^2 + 1)}, \forall t, b \in \mathbb{R}_+^* \dots (8) \quad 4p$

$$(6) + (7) + (8) \Rightarrow \exists F(t) = \frac{1}{t(t^2+1)}, \quad \forall t \in \mathbb{R}_+^* \dots (9) \quad 1p$$

$$(9) \Rightarrow F(t) = \ln \frac{t}{\sqrt{1+t^2}}, \quad \forall t \in \mathbb{R}_+^* \dots (10) \quad 2p$$

$$(10) \Rightarrow \text{Prima concluzie: } \int_0^\infty e^{-tx} \frac{\cos x - 1}{x} dx = \ln \frac{t}{\sqrt{t^2+1}}, \quad \forall t \in \mathbb{R}_+^* \dots (11) \quad 1p$$

$$(11) \xrightarrow{(t=1)} \text{A doua concluzie: } \int_0^\infty x^{-1} e^{-x} (\cos x - 1) dx = -\frac{1}{2} \ln 2 \dots \dots \dots 2p$$

Total: 20 de puncte

Subiectul 4

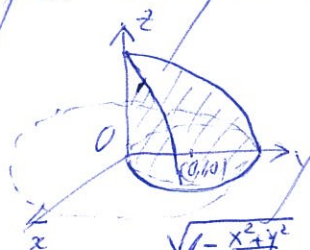
Abordarea subiectului \dots \dots \dots 1p

$$\text{Formula: } V = \iiint_A dx dy dz \dots (1) \quad 2p$$

$$A = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 / x^2 + y^2 - 2y \leq 0, 0 \leq z \leq \sqrt{1 - \frac{x^2 + y^2}{4}}\} \dots (2) \quad 3p$$

$$B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 / x^2 + (y-1)^2 \leq 1\} \dots (3) \quad 2p$$

Reprezentarea grafică a corpului A:

(4) \dots \dots \dots 3p

$$(1) \sim (4) \Rightarrow V = \iint_B \left(\int_0^{\sqrt{1 - \frac{x^2 + y^2}{4}}} dz \right) dx dy = \iint_{x^2 + (y-1)^2 \leq 1} \sqrt{1 - \frac{x^2 + y^2}{4}} dx dy \dots (5) \quad 2p$$

$$(x, y) \xrightarrow[y \text{ în } \alpha]{x \text{ în } r} (r, \alpha) \Rightarrow B \sim \tilde{B} = \{(r, \alpha) \in \mathbb{R}_+ \times [0, \frac{\pi}{2}] / 0 \leq r \leq \cos \alpha\} \dots (6) \quad 2p$$

$$(6) + (5) \Rightarrow V = \iint_{\tilde{B}} \sqrt{1 - r^2} r dr d\alpha = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \left(\int_0^{\cos \alpha} r \sqrt{1 - r^2} dr \right) d\alpha = \frac{3\pi - 4}{18} \dots (7) \quad 4p$$

$$(7) \Rightarrow \text{Concluzia: volumul cerut are valoarea } \frac{3\pi - 4}{18} \dots \dots \dots 1p$$

Total: 20 de puncte